

Sygn. akt I C 550/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Janusz Supiński

Protokolant: Katarzyna Kucharska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16.03.2021 r.

sprawy z powództwa (...) SA w B.

przeciwko R. T.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego R. T. na rzecz powoda (...) SA w B. kwotę 9.909,88 (dziewięć tysięcy dziewięćset dziewięć 88/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24.06.2020r. do dnia 30.03.2021r., płatną w 24 (dwadzieścia cztery) miesięcznych ratach w wysokości: 23 równe raty po 420 zł każda i ostatnia rata w kwocie pozostałej do zapłaty, z terminem płatności poszczególnych rat do dnia 25 każdego miesiąca począwszy od miesiąca następnego po uprawomocnieniu się wyroku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek zwłoki w płatności każdej z rat.

II. Umarza postępowanie w części obejmującej roszczenie o zapłatę kwoty 1.039 zł.

III. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

IV. Odstępuje od obciążania pozwanego kosztami procesu.

Sygn. akt I C 550/20

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w B. (dalej (...)) wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego R. T. kwoty 12.318,88 złotych wraz z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 24.06.2020 r. do dnia zapłaty. Nadto powód domagał się zasądzenia od pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu powód podniósł, że pozwany poprzez podpisanie weksla, zobowiązał się do zapłaty kwoty wskazanej w wekslu, stąd też powód wezwał pozwanego do wykupu weksla, a po bezskutecznym upływie zakreślonego terminu, skierował niniejszy pozew. Dodatkowo powód podał, że pozwany, podpisując kalendarz spłaty rat znał doskonale wysokość zobowiązania i termin spłaty.

Pozwany R. T. nie kwestionował powództwa ani co do zasady, ani co do wysokości dochodzonego roszczenia. Wskazał przy tym, iż nie uchyla się od spłaty zadłużenia. Podniósł jednak, iż przyczyną powstania zadłużenia jest jego stan zdrowia, wynikający z przebytego udaru i związanego z tym 3 miesięcznego pobytu w szpitalu. Pozwany wniósł o rozłożenie zadłużenia na raty i zadeklarował jednocześnie spłatę w miesięcznych ratach po 420 zł.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 13.08.2019 r. (...) SA w B. jako pożyczkodawca oraz pozwany R. T. jako pożyczkobiorca zawarli umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której pozwany otrzymał pożyczkę w wysokości 6.500 zł. Zgodnie z zawartą umową pozwany miał dokonać spłaty pożyczki w 36 równych miesięcznych ratach po 419,00 zł każda.

dowód: umowa k 32-36

Zabezpieczeniem pożyczki był weksel własny in blanco nie na zlecenie, którego ważność strony określiły w umowie do momentu spłaty zobowiązań pożyczkobiorcy z tytułu tej umowy. Integralną częścią przedmiotowej umowy była deklaracja wekslowa, regulująca tryb i terminy upoważniające pożyczkodawcę do wypełnienia weksla.

dowód: deklaracja wekslowa k 37

weksel k 4

Pozwany R. T. przekazał na rzecz powoda do dnia wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie łącznie kwotę 2.514,00 zł tytułem spłaty pożyczki. Po wniesieniu pozwu pozwany uiszczył dodatkowo łączną kwotę 2.409,00 zł. Co do kwoty 1.039 zł powód cofnął pozew.

dowód: dowody wpłat k 55,

karta rozliczeniowa pozwanego k 38-39

W dniu 25.05.2020 r. powód wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia i informacją o wypełnieniu weksla. Powód wskazał, że dług pozwanego obejmuje kwotę 12.293,00 zł niespłaconej pożyczki i 25.88 zł umownych odsetek z tytułu braku spłaty w terminie – łącznie 12.318,88 zł.

dowód: wypowiedzenie k 5

W dniu 26.04.2020r. pozwany R. T. doznał niedokrwiennego udaru mózgu pod postacią niedowładów, niedoczulicy i niedowidzenia połowicznego lewostronnego. W okresie od 26.04.2020r. do 24.07.2020r. pozwany przebywał na leczeniu szpitalnym najpierw w Szpitalu (...) w G., a następnie (...) Centrum (...) w W.. W dniu 20.11.2020r., decyzją Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) został zaliczony do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

dowód: dokumentacja medyczna k 55

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie jest ustalony wyżej stan faktyczny, co wynika przede wszystkim z treści dokumentów zalegających w aktach sprawy, ale również z twierdzeń samych stron. Mając na uwadze, że strona powodowa nie kwestionowała w żadnym zakresie twierdzeń pozwanego, ani – tym bardziej – nie negowała autentyczności przedstawionych przez pozwanego dokumentów, należało uznać w/w depozycje za wiarygodne i oprzeć na nich rozstrzygnięcie niniejszej sprawy. Na uwagę zasługuje przy tym korelacja owych twierdzeń z bezosobowym materiałem dowodowym sprawy.

W tej sytuacji uznać należało, że zarówno wysokość zadłużenia pozwanego wobec strony powodowej, jak i wysokość kwot, uiszczonych przez R. T. na rzecz (...) nie pozostają w sferze spornej niniejszej sprawy. Pośrednim zresztą potwierdzeniem tej konstatacji jest częściowe cofnięcie pozwu przez powoda. Skutkiem też owej konstatacji było sformułowanie treści pkt I, II i III wyroku. I tak bowiem wspomnieć należy, że roszczenie pierwotne powoda opiewało na kwotę 12.318,88 zł. Powód cofnął skutecznie pozew co do kwoty 1.039,00 i w tej mierze postępowanie należało umorzyć, a to po myśli art. 203 § 1 kpc w zw. z art. 355 kpc – vide pkt II wyroku. Mając na uwadze, że już po ograniczeniu przez powoda wysokości dochodzonej kwoty, pozwany zapłacił na rzecz (...) 1.370 zł, a strona powodowa co do tej sumy do końca procesu domagała się zasądzenia – powództwo w tym zakresie należało oddalić – vide

pkt III wyroku. W efekcie zasadnym na dzień orzekania było roszczenie powoda co do kwoty 9.909,88 zł, a to z kolei po myśli art. 720 § 1 kc – vide pkt I wyroku. W odniesieniu do żądania odsetek w przedmiotowej sprawie wskazać należy, że w oparciu o regulację zawartą w art. 48 prawa wekslowego zasadnym było zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie. Jak wskazuje literatura przedmiotu w przypadku weksli płatnych w oznaczonym dniu (z terminem płatności) oprocentowanie kapitału, jeżeli zostało przez strony ustalone musi zostać uwzględnione z góry, przy oznaczeniu sumy wekslowej, co oznacza, że wierzyciel oblicza odsetki od kapitału i dolicza je do niego, a co łącznie stanowi sumę wekslową, dokładnie w wekslu oznaczoną. Natomiast czym innym są odsetki za opóźnienie w zapłacie sumy wekslowej, których wierzyciel może żądać na podstawie art. 48 pkt 2 prawa wekslowego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9.07.2015 r., V Aca 8/15, OSA/Kat.2015 nr 4, poz. 3, L.). Wynikająca z art. 5 prawa wekslowego klauzula oprocentowania ma zastosowanie tylko do weksli płatnych za okazaniem lub pewien czas po okazaniu. Żądanie zasądzenia odsetek w wysokości przewyższającej odsetki ustawowe za opóźnienie jako niedopuszczalne podlegało oddaleniu. Stąd też można było sformułować treść pkt I. wyroku co do odsetek ustawowych za opóźnienie, jednocześnie oddalając dalej idące roszczenia strony powodowej w pkt III.

Przechodząc do dalszych rozstrzygnięć zawartych w wyroku należy wspomnieć o treści art. 320 kpc stanowiącego, że w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Analiza sytuacji osobistej, majątkowej i przede wszystkim zdrowotnej pozwanego R. T. nakazuje zastosowanie w niniejszej sprawie zacytowanej powyżej normy. Nie ulega wątpliwości (w świetle przedstawionych przez pozwanego dokumentów), że R. T. doznał niedokrwiennego udaru mózgu pod postacią niedowładu, niedoczulicy i niedowidzenia połowicznego lewostronnego. Wskutek tego pozwany przebywał na leczeniu szpitalnym w okresie od 26.04.2020r. do 24.07.2020r. Najpierw był to pobyt w Szpitalu (...) w G., a następnie w (...) Centrum (...) w W.. O rozmiarze i skutkach zdrowotnych przebytego udaru najlepiej świadczy orzeczenie o niepełnosprawności pozwanego - w dniu 20.11.2020r., decyzją Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) został on zaliczony do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Nie ulega też wątpliwości, że pozwany uzyskuje dochód miesięczny na poziomie kwoty 2.083 zł, a większość owych środków spożytkowywana jest na cele lecznicze i rehabilitacyjne. Oczywistym zatem jest, że natychmiastowe wykonanie wyroku, zasądzonego od pozwanego na rzecz powoda kwoty 9.909,88 zł z odsetkami stałoby w rażącej sprzeczności z elementarnymi zasadami współżycia społecznego. Raczej bowiem nikogo nie trzeba przekonywać co do tego, że osoba z tak znacznym upośledzeniem funkcjonowania organizmu i z tak niewielkimi dochodami nie byłaby w stanie niezwłocznie spełnić świadczenie objęte przedmiotowym wyrokiem. Stąd też ustawodawca wprowadził do porządku prawnego instytucję zawartą w art. 320 kpc, zaś doktryna doprecyzowała, iż „zastosowanie moratorium sędziowskiego może mieć miejsce jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tzn. wyjątkowych. Należy przyjąć, że owe szczególne okoliczności zachodzą wówczas, kiedy natychmiastowe wykonanie wyroku byłoby rażąco sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Na przykład, jeżeli ze względu na stan majątkowy, zdrowotny, rodzinny i in. niezwłoczne spełnienie świadczenia lub jednorazowe spełnienie zasądzonego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe, bardzo utrudnione lub narażałoby pozwanego albo jego bliskich na niepowetowaną szkodę” [tak: K. F.-G., A. Z., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Wyd. 10, W. 2019, L./El]. Stąd też Sąd orzekający w niniejszej sprawie zdecydowanie stanął na stanowisku, że w realiach niniejszej sprawy koniecznym jest zastosowanie normy z art. 320 kpc i rozłożenie zasądzonej kwoty na raty. Wysokość owych rat pozwoli, w ocenie Sądu, na racjonalną spłatę zadłużenia przez pozwanego, nie narażając jednocześnie powoda na jakikolwiek uszczerbek, wynikający z konieczności oczekiwania na ową spłatę, a nawet więcej – uchroni to powoda od ewentualnych kosztów nieskutecznej egzekucji.

Orzekając o rozłożeniu spłaty na raty Sąd wstrzymał jednocześnie bieg odsetek od dnia wyrokowania. Sąd miał w tym względzie na uwadze utrwalony w literaturze i judykaturze pogląd, iż „rozkładając z mocy art. 320 KPC zasądzone świadczenie pieniężne na raty, sąd nie może – na podstawie tego przepisu – odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzonego świadczenie; rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat [zob. uchw. SN(7), (zasada prawna) z 22.9.1970 r., III PZP 11/70, L. z głosem L. S.,

OSP 1971, Nr 11, poz. 202; uchw. SN z 15.12.2006 r., III CZP 126/06, L.]" [tak: K. F.-G., A. Z., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Wyd. 10, W. 2019, L./El].

Reasumując powyższe, Sąd orzekł jak w pkt I, II i III wyroku.

O kosztach Sąd orzekł po myśli art. 102 kpc. Skoro bowiem Sąd stanął na stanowisku, że w sprawie zachodzą szczególne okoliczności nakazujące zastosowanie normy wynikającej z art. 320 kpc, to logicznym następstwem tego było przyjęcie, że tym samym zachodzą szczególne okoliczności określone w w/w art. 102 kpc. „Sposób skorzystania z art. 102 KPC jest suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego i od oceny tego sądu należy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstąpienie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu. Zakwalifikowanie przypadku jako szczególnie uzasadnionego wymaga rozważenia całokształtu okoliczności faktycznych sprawy. Ingerencja w to uprawnienie, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach procesu, następuje jedynie w sytuacji stwierdzenia, że dokonana ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw (post. SN z 15.6.2011 r., V CZ 23/11, L.) ... Zastosowanie art. 102 KPC powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (zob. post. SN z 14.1.1974 r., II CZ 223/73, L.). Sąd Najwyższy przyjął, że: przepis art. 102 KPC wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w rozpoznawanym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, czy wręcz niesprawiedliwe. Artykuł 102 KPC znajduje zastosowanie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, które nie zostały ustawowo zdefiniowane i są każdorazowo oceniane przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy. Do okoliczności tych zalicza się m.in. sytuację majątkową i osobistą strony, powodującą, że obciążenie jej kosztami może pozostawać w kolizji z zasadami współżycia społecznego. Przy zastosowaniu art. 102 KPC mogą być również brane pod uwagę okoliczności dotyczące charakteru sprawy” [tak: K. F.-G., A. Z., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Wyd. 10, W. 2019, L./El]. Uznając, że powtarzanie argumentacji zastosowania art. 102 kpc wobec wcześniejszego zastosowania art. 320 kpc mija się z celem, Sąd orzekł o kosztach jak w pkt IV wyroku.